

Ez a dokumentum kizárólag tájékoztató jellegű, az intézmények semmiféle felelősséget nem vállalnak a tartalmáért

► **B**

A TANÁCS 97/81/EK IRÁNYELVE

(1997. december 15.)

az UNICE, a CEEP és az ESZSZ által a részmunkaidős foglalkoztatásról kötött keretmegállapodásról

(HL L 14, 20.1.1998, o. 9)

Módosította:

► **M1** A Tanács 98/23/EK irányelve (1998. április 7.)

Hivatalos Lap		
Szám	Oldal	Dátum
L 131	10	5.5.1998

A TANÁCS 97/81/EK IRÁNYELVE

(1997. december 15.)

az UNICE, a CEEP és az ESZSZ által a részmunkaidős foglalkoztatásról kötött keretmegállapodásról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződés mellékletét képező, a szociálpolitikáról szóló (14.) jegyzőkönyv mellékletében szereplő, a szociálpolitikáról szóló megállapodásra és különösen annak 4. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

- (1) mivel az Európai Közösséget létrehozó szerződés mellékletét képező, szociálpolitikáról szóló jegyzőkönyv alapján a tagállamok, Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága kivételével (a továbbiakban: tagállamok) folytatni kívánják az 1989-es Szociális Chartában meghatározott utat, ezért egy, a szociálpolitikáról szóló megállapodást kötöttek;
- (2) mivel a szociális partnerek a szociálpolitikáról szóló megállapodás 4. cikkének (2) bekezdésével összhangban közösen kérhetik, hogy a közösségi szintű megállapodások a Bizottság javaslata alapján tanácsi határozat útján kerüljenek végrehajtásra;
- (3) mivel a munkavállalók alapvető szociális jogairól szóló közösségi charta 7. pontja többek között arról rendelkezik, hogy „a belső piac megvalósításának a munkavállalók élet- és munkafeltételeinek javításához kell vezetnie az Európai Közösségben. Ez a folyamat ezen feltételek közelítéséből ered, miközben a fejlődést fenntartják, különös tekintettel (...) a határozatlan idejű szerződések kivételével a foglalkoztatás olyan formáira, mint a határozott idejű munkaszerződések, a részmunkaidős foglalkoztatás, a munkaerő-kölcsönzés és az idenymunka”;
- (4) mivel a Tanács nem jutott döntésre a piaci versenyt torzító bizonyos munkaviszonyokról szóló irányelvre ⁽¹⁾ vonatkozó javaslat tekintetében, sem ezen javaslat módosításáról ⁽²⁾, sem a munkafeltételekkel kapcsolatosan bizonyos munkaviszonyokra vonatkozó irányelvre ⁽³⁾ vonatkozó javaslatról;
- (5) mivel az Essenben ülésző Európai Tanácson hangsúlyozták annak szükségességét, hogy intézkedéseket hozzanak a férfiak és a nők foglalkoztatásának, valamint egyenlő lehetőségeinek támogatása érdekében, és intézkedésekre szólítottak fel a gazdasági növekedés foglalkoztatás-hatékonyágának növelése céljából – különösen rugalmasabb munkaszervezés útján – oly módon, hogy az kielégítse mind a munkavállalók kívánságait, mind pedig a verseny követelményeit;
- (6) mivel a Bizottság a szociálpolitikáról szóló megállapodás 3. cikkének (2) bekezdésével összhangban tárgyalásokat folytatott a szociális partnerekkel a közösségi cselekvés lehetséges irányáról a rugalmas munkaidő és a munkahelyi biztonság tekintetében;
- (7) mivel a Bizottság a tárgyalást követően közösségi szintű intézkedést tartott célszerűnek, az említett megállapodás 3. cikkének (3) bekezdésével összhangban a javaslat tartalmát illetően újabb tárgyalást folytatott a szociális partnerekkel;
- (8) mivel az általános iparági szervezetek, az Európai Gyáriparosok és Munkáltatók Szervezeteinek Szövetsége (UNICE), az Állami Vállalatok Európai Központja (CEEP) és az Európai Szakszervezetek Szövetsége (ESZSZ) 1996. június 19-i közös levelükben arról tájékoztatták a Bizottságot, hogy el kívánják indítani a szociálpolitikáról szóló megállapodás 4. cikkében meghatározott eljárás

⁽¹⁾ HL C 224., 1990.9.8., 6. o.

⁽²⁾ HL C 305., 1990.12.5., 8. o.

⁽³⁾ HL C 224., 1990.9.8., 4. o.

▼B

- rást; mivel 1997. március 12-i közös levelükben további három hónapot kértek a Bizottságtól; mivel a Bizottság ebbe a kérésbe beleegyezett;
- (9) mivel az említett iparági szervezetek 1997. június 6-án keretmegállapodást kötöttek a részmunkaidős foglalkoztatásról; mivel eljuttatták a Bizottsághoz közös kérésüket, hogy ezt a keretmegállapodást a Bizottság javaslatára tanácsi határozattal hajtsák végre az említett megállapodás 4. cikkének (2) bekezdésével összhangban;
- (10) mivel a Tanács az Európai Unió szociálpolitikájának kilátásairól szóló, 1994. december 6-i állásfoglalásában: hozzájárulás a gazdasági és a szociális konvergenciához az Unióban ⁽¹⁾, arra kérte a szociális partnereket, hogy használják ki a megállapodás kötésének lehetőségeit, mivel ők helyzetükből adódóan közelebb állnak a szociális valósághoz és a szociális problémákhoz;
- (11) mivel az aláíró felek a részmunkaidőről szóló olyan keretmegállapodást kívántak kötni, amely megállapítja a részmunkaidős foglalkoztatás általános elveit és minimumkövetelményeit; mivel kinyilvánították azt az óhajukat, hogy egy általános keretet hozzanak létre a részmunkaidőben foglalkoztatott munkavállalókkal szembeni megkülönböztetés tilalmáról, és hogy hozzájáruljanak a részmunkaidős foglalkoztatási lehetőségek fejlesztéséhez oly módon, amely mind a munkaadók, mind a munkavállalók számára elfogadható;
- (12) mivel a szociális partnerek azt kívánták, hogy különös figyelmet kapjon a részmunkaidős foglalkoztatás, miközben ezzel egy időben azt is jelezték, hogy más rugalmas foglalkoztatási formák tekintetében is figyelembe szándékoznak venni a hasonló megállapodások iránti igényt;
- (13) mivel az Európai Tanács Amszterdamban megtartott ülésén az Európai Unió állam- és kormányfői üdvözlötték a szociális partnerek által a részmunkaidős foglalkoztatásról megkötött megállapodást;
- (14) mivel a Szerződés 189. cikke értelmében a keretmegállapodás végrehajtásának eszköze az irányelv; mivel az irányelv kötelezi a tagállamokat az elérendő eredmények megvalósítására, ugyanakkor a nemzeti hatóságokra bízva a végrehajtás formájának és módszereinek megválasztását;
- (15) mivel a Szerződés 3. cikkének b) bekezdésében meghatározott szubszidiaritás és arányosság elvével összhangban ezen irányelv célkitűzései közösségi szinten hatékonyabban megvalósíthatóak, mint a tagállamok által; mivel ez az irányelv nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket;
- (16) mivel a keretmegállapodásban használt kifejezések vonatkozásában, amelyek a megállapodásban nincsenek pontosan meghatározva, ez az irányelv a tagállamokra hagyja e kifejezések meghatározását a nemzeti jognak és gyakorlatnak megfelelően, mint a hasonló kifejezéseket használó, más szociálpolitikai irányelvek esetében is, feltéve hogy az említett meghatározások összeegyeztethetőek a keretmegállapodással;
- (17) mivel a Bizottság kidolgozta az irányelvre vonatkozó javaslatát a szociálpolitikáról szóló (14.) jegyzőkönyv alkalmazásával kapcsolatos 1993. december 14-i közleményével és a közösségi szintű szociális párbeszéd fejlődéséről szóló, 1996. szeptember 18-i közleményével összhangban, figyelembe véve az aláíró felek képviselési jogát és a keretmegállapodás cikkeinek jogszerűségét;
- (18) mivel a Bizottság kidolgozta az irányelvre vonatkozó javaslatát a szociálpolitikáról szóló megállapodás 2. cikke (2) bekezdésének megfelelően, amely arról rendelkezik, hogy az irányelvek „nem

⁽¹⁾ HL C 368., 1994.12.23., 6. o.

▼B

vezethetnek be olyan közigazgatási, pénzügyi és jogi megszorításokat, amelyek hátráltatják a kis- és középvállalkozások alapítását és fejlődését”;

- (19) mivel a Bizottság a szociálpolitikáról szóló 14. jegyzőkönyv alkalmazásával kapcsolatos 1993. december 14-i közleményével összhangban a keretmegállapodást tartalmazó irányelvre vonatkozó javaslat szövegét megküldte az Európai Parlamentnek;
- (20) mivel a Bizottság a Gazdasági és Szociális Bizottságot is tájékoztatta;
- (21) mivel a keretmegállapodás 6. szakaszának 1. bekezdése arról rendelkezik, hogy a tagállamok és/vagy a szociális partnerek kedvezőbb rendelkezéseket is fenntarthatnak vagy bevezethetnek;
- (22) mivel a keretmegállapodás 6. szakaszának 2. bekezdése kimondja, hogy ezen irányelv végrehajtása nem nyújthat jogalapot arra, hogy a tagállamokban hatályos szabályozás hátrányosabbá váljon;
- (23) mivel a munkavállalók alapvető szociális jogairól szóló közösségi charta elismeri a küzdelem fontosságát a megkülönböztetés minden formája, különösen a nemen, a bőrszínen, a faji származáson, a véleményen és világnézetten alapuló megkülönböztetés ellen;
- (24) mivel az Európai Unióról szóló szerződés F. cikkének (2) bekezdése kimondja, hogy az Unió a közösségi jog általános elveiként tartja tiszteletben az alapvető jogokat, ahogyan azokat az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezmény biztosítja, továbbá ahogyan azok a tagállamok közös alkotmányos hagyományaiból erednek;
- (25) mivel a tagállamok átengedhetik a szociális partnereknek – azok közös kérése esetén – ezen irányelv végrehajtását, feltéve hogy a tagállamok megtesznek minden szükséges lépést annak biztosítására, hogy bármikor garantálni tudják az irányelv által elérti kívánt eredményeket;
- (26) mivel a keretmegállapodás végrehajtása hozzájárul a szociálpolitikáról szóló megállapodás 1. cikkében megfogalmazott célkitűzések eléréséhez,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk

Ezen irányelv célja a részmunkaidős foglalkoztatásra vonatkozó keretmegállapodás végrehajtása, amely megállapodást 1997. június 6-án a mellékletben szereplő általános iparági szervezetek (az UNICE, a CEEP és az ESZSZ) kötöttek.

2. cikk

(1) A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek 2000. január 20-a előtt megfeleljenek, vagy biztosítják, hogy legkésőbb eddig az időpontig a szociális partnerek a szükséges rendelkezéseket megállapodás útján bevezessék, miközben a tagállamok megteszik az ezen irányelvben előírt eredmények folyamatos biztosításához szükséges lépéseket. Erről haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot.

A tagállamoknak különös nehézség vagy az irányelv kollektív megállapodás útján történő végrehajtása esetén további egy év áll rendelkezésükre.

Ilyen körülményekről a tagállamok haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot.

▼B

Amikor a tagállamok elfogadják az első albekezdésben említett intézkedéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

▼M1

(1a) Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságára vonatkozóan az (1) bekezdésben a 2000. január 20. időpont helyébe 2000. április 7. lép.

▼B

(2) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguknak azokat a főbb rendelkezéseit, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadtak vagy fogadnak el.

3. cikk

Ez az irányelv az *Európai Közösségek Hivatalos Lapjában* való kihirdetésének napján lép hatályba.

4. cikk

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

MELLÉKLET

AZ EURÓPAI GYÁRIPAROSOK ÉS MUNKÁLTATÓK SZERVEZETEINEK SZÖVETSÉGE

AZ EURÓPAI SZAKSZERVEZETEK SZÖVETSÉGE

AZ ÁLLAMI VÁLLALATOK EURÓPAI KÖZPONTJA

KERETMEGÁLLAPODÁS A RÉSZMUNKAI DŐS FOGLALKOZTATÁSRÓL

Preambulum

Ez a keretmegállapodás az átfogó európai foglalkoztatási stratégiához történő hozzájárulás. Az utóbbi években a részmunkaidős foglalkoztatásnak fontos hatása volt a foglalkoztatásra. Ezért az e megállapodásban részt vevő felek külön figyelmet szenteltek az ilyen foglalkoztatási formáknak. A felek szándéka az, hogy fontolóra vegyék az olyan hasonló megállapodások szükségességét, amelyek a rugalmas munkavégzés egyéb formáira vonatkoznak.

Felismerve a tagállami viszonyok sokféleségét, és tudomásul véve azt, hogy a részmunkaidős foglalkoztatás bizonyos ágazatok és tevékenységek jellemzője, ez a megállapodás általános elveket és minimumkövetelményeket határoz meg a részmunkaidős foglalkoztatás tekintetében. A megállapodás a szociális partnerek az iránti hajlandóságát mutatja, hogy egy általános keretet hozzanak létre a részmunkaidősben foglalkoztatott munkavállalók elleni megkülönböztetés kiküszöbölése céljából és azért, hogy elősegítsék a részmunkaidős foglalkoztatás fejlődését olyan alapon, amely mind a munkaadók, mind a munkavállalók számára elfogadható.

Ez a megállapodás a részmunkaidősben foglalkoztatott munkavállalók foglalkoztatási feltételeire vonatkozik, elismerve azt, hogy a jogszabályban szabályozott szociális biztonsági rendszerrel kapcsolatos ügyek a tagállamok hatáskörébe tartoznak. A hátrányos megkülönböztetés tilalmának elvével összefüggésben a megállapodásban részt vevő felek tudomásul veszik az 1996. decemberében Dublinban ülésező Európai Tanács foglalkoztatási nyilatkozatát, amelyben a Tanács többek között annak szükségességét hangsúlyozta, hogy a szociális biztonsági rendszereket foglalkoztatásbaráttá tegyék „a szociális védelmi rendszerek olyan fejlesztésével, hogy azok képesek legyenek új foglalkoztatási mintákat befogadni, amelyek megfelelő védelmet nyújtanak az ilyen munkát végző személyeknek”. A megállapodásban részt vevő felek úgy vélik, hogy ezt a nyilatkozatot érvényre kell juttatni.

Az ESZSZ, az UNICE és a CEEP arra kérte a Bizottságot, hogy nyújtsa be a Tanácshoz ezt a keretmegállapodást azért, hogy tanácsi határozattal a keretmegállapodás követelményei kötelezővé váljanak azokban a tagállamokban, amelyek aláírták az Európai Közösséget létrehozó szerződés mellékletét képező 14. jegyzőkönyv mellékletében szereplő, a szociálpolitikáról szóló megállapodást.

Ennek a megállapodásnak az aláírói arra kérik a Bizottságot, hogy a megállapodás végrehajtására vonatkozó javaslatában kérje fel a tagállamokat arra, hogy a tanácsi határozat teljesítéséhez szükséges törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket a határozat elfogadását követő két éves időszakon belül fogadják el, vagy biztosítsák ⁽¹⁾, hogy ezen időszak végéig a szociális partnerek megállapodás útján bevezethessék a szükséges intézkedéseket. A tagállamoknak különös nehézség vagy az irányelv kollektív megállapodás útján történő végrehajtása esetén további egy év áll rendelkezésükre e rendelkezés teljesítésére.

A nemzeti bíróságok és az Európai Bíróság szerepének sérelme nélkül a megállapodásban részt vevő felek azt kérik, hogy e megállapodás értelmezését európai szinten érintő minden ügyet a Bizottság először hozzájuk küldje el véleményezésre.

Általános szempontok

- (1) Tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződés mellékletét képező, a szociálpolitikáról szóló (14.) jegyzőkönyv mellékletében szereplő, a szociálpolitikáról szóló megállapodásra és különösen annak 3. cikke (4) bekezdésére és 4. cikke (2) bekezdésére;
- (2) mivel a szociálpolitikáról szóló megállapodás 4. cikkének (2) bekezdése arról rendelkezik, hogy a közösségi szinten kötött megállapodásokat az aláíró felek közös kérésére, a Bizottság javaslatára a Tanács által hozott határozattal lehet végrehajtani;

⁽¹⁾ Az Európai Közösséget létrehozó szerződés szociálpolitikáról szóló megállapodásának 2. cikke (4) bekezdésének értelmében.

▼B

- (3) mivel a munkaidő rugalmasságáról és a munkavállalók biztonságáról szóló második tárgyalási okiratban a Bizottság bejelentette azt a szándékát, hogy egy jogilag kötelező közösségi intézkedésről nyújt be javaslatot;
- (4) mivel az Essenben ülésező Európai Tanácson hangsúlyozták annak szükségességét, hogy intézkedéseket hozzanak a férfiak és a nők foglalkoztatásának, valamint egyenlő lehetőségeinek támogatása érdekében, és intézkedésekre szólítottak fel „a gazdasági növekedés foglalkoztatás-hatékonyságának növelése céljából – különösen rugalmasabb munkaszervezés útján – oly módon, hogy az kielégítse mind a munkavállalók kívánságait, mind pedig a verseny követelményeit”;
- (5) mivel az ebben a megállapodásban részt vevő felek lényegesnek tartják azokat az intézkedéseket, amelyek elősegíthetik a férfiak és a nők részmunkaidős foglalkoztatását, tekintettel a nyugdíjba vonulás előkészítésére, a szakmai és a családi élet összehangolására, továbbá a továbbtanulásra vagy szakképzésre készségeik és előmeneteli lehetőségeik fejlesztése érdekében, a munkáltatók és a munkavállalók kölcsönös előnyére, és olyan módon, amely elősegítheti a vállalkozások fejlődését is;
- (6) mivel ez a megállapodás ezeknek az általános alapelveknek az alkalmazásával kapcsolatos intézkedések, minimumkövetelmények és rendelkezések meghatározását a tagállamokra és a szociális partnerekre bizza azért, hogy figyelembe lehessen venni az egyes tagállamok sajátos helyzetét;
- (7) mivel ez a megállapodás figyelembe veszi a szociálpolitika követelményrendszerének javítására, a Közösség gazdasági versenyképességének fokozására és a kis- és középvállalkozások alapítását és fejlődését visszatartó közigazgatási, pénzügyi és jogi korlátok elkerülésére irányuló igényt;
- (8) mivel a szociális partnerek helyzetüknél fogva alkalmasak arra, hogy olyan megoldásokat találjanak, amelyek megfelelnek mind a munkaadók, mind a munkavállalók igényeinek, és ezért különös szerepet kell kapniuk a megállapodás végrehajtása és alkalmazása során,

AZ ALÁÍRÓ FELEK A KÖVETKEZŐKBEN ÁLLAPODTAK MEG:

1. szakasz: Cél

E keretmegállapodás célja:

- a) a részmunkaidőben foglalkoztatottak megkülönböztetésének kiküszöbölése és a részmunkaidős munka minőségének javítása;
- b) a részmunkaidős foglalkoztatás fejlődésének elősegítése önkéntes alapon, és hozzájárulás a munkaidő rugalmas megszervezéséhez olyan módon, amely figyelembe veszi a munkaadók és a munkavállalók igényeit.

2. szakasz: Hatály

1. Ez a megállapodás olyan részmunkaidőben foglalkoztatott munkavállalókra vonatkozik, akik törvény, kollektív szerződés vagy a tagállamban kialakult gyakorlat szerint munkaszerződéssel vagy munkavisztonnyal rendelkeznek.
2. A tagállamok a nemzeti jogszabályokkal, kollektív szerződésekkel vagy gyakorlati összhangban, a szociális partnerekkel folytatott tanácskozást követően, és/vagy a szociális partnerek a megfelelő szinten a nemzeti munkaügyi kapcsolatok alapján, objektív okokból ezen megállapodás hatálya alól részben vagy egészben kizárhatják azokat a részmunkaidőben foglalkoztatottakat, akik alkalmi munkát végeznek. Az ilyen kizárásokat időszakonként felül kell vizsgálni, hogy a fenntartásukat megalapozó objektív okok fennállnak-e még.

3. szakasz: Meghatározások

E megállapodás alkalmazásában:

1. Részmunkaidőben foglalkoztatott munkavállaló: olyan munkavállaló, akinek a heti vagy a foglalkoztatási idő éves átlagában számított munkaideje kevesebb, mint a vele összehasonlítható, teljes munkaidőben foglalkoztatott munkavállaló munkaideje.
2. Összehasonlítható, teljes munkaidőben foglalkoztatott munkavállaló: olyan teljes munkaidőben foglalkoztatott munkavállaló, aki ugyanannál a vállalkozásnál dolgozik, ugyanolyan munkaszerződéssel vagy munkavisztonnyal rendelkezik, és aki ugyanolyan vagy hasonló munkát/tevékenységet végez, figyelembe véve az egyéb olyan szempontokat is, mint a vállalkozásnál eltöltött idő és a szakmai/gyakorlati ismeretek.

Ahol nincs összehasonlítható, teljes munkaidőben foglalkoztatott munkavállaló, ott az összehasonlítást az irányadó kollektív szerződésre, vagy ennek hiányában a nemzeti törvényekre, kollektív megállapodásokra vagy a gyakorlatra történő hivatkozással végzik.

▼B

4. szakasz: A megkülönböztetés tilalmának elve

1. A foglalkoztatási feltételek szempontjából a részmunkaidőben foglalkoztatottak nem részesülhetnek kedvezőlenebb bánásmódban, mint a velük összehasonlítható, teljes munkaidőben foglalkoztatottak, csupán azért, mert részmunkaidőben dolgoznak, kivéve ha az eltérő bánásmód objektív alapon igazolható.
2. Adott esetben az időarányosság elvét (pro rata temporis) kell alkalmazni.
3. E szakasz végrehajtásra történő előkészítését a tagállamok és/vagy a szociális partnerek az európai jog, a nemzeti jogszabályok, a kollektív megállapodások és a gyakorlat figyelembevételével határozzák meg.
4. Ha ezt objektív okok igazolják, akkor a nemzeti joggal, kollektív szerződésekkel vagy gyakorlattal összhangban, a szociális partnerekkel folytatott tanácskozást követően a tagállamok és/vagy a szociális partnerek adott esetben egy vállalkozásnál eltöltött időtől, a munkaidőtől vagy kereseti feltételektől tehetnek függővé bizonyos foglalkoztatási feltételeket. A részmunkaidőben foglalkoztatott munkavállalók különleges foglalkoztatási feltételekhez való hozzájutását időszakonként felül kell vizsgálni tekintettel a 4. szakasz 1. bekezdésében meghatározott megkülönböztetés tilalmának elvére.

5. szakasz: A részmunkaidős foglalkoztatás lehetőségei

1. A megállapodás 1. szakaszának, valamint a részmunkaidős és a teljes munkaidős foglalkoztatás közötti megkülönböztetés tilalmának elvével összefüggésben:
 - a) a nemzeti jogszabályokkal vagy gyakorlattal összhangban a szociális partnerekkel folytatott tanácskozást követően a tagállamoknak meg kell határozniuk és felül kell vizsgálniuk azokat a jogi vagy közigazgatási természetű akadályokat, amelyek korlátozhatják a részmunkaidős foglalkoztatás lehetőségeit, és – ahol ez megfelelő – fel kell ezeket számolni;
 - b) a szociális partnerek saját hatáskörükben és a kollektív megállapodásokban rögzített eljárást követve meghatározzák és felülvizsgálják azokat az akadályokat, amelyek korlátozhatják a részmunkaidős foglalkoztatás lehetőségeit, és – ahol ez megfelelő – fel kell ezeket számolni.
2. A teljes munkaidőben történő foglalkoztatásról a részmunkaidős foglalkoztatásra történő áttérés (vagy fordítva) munkavállaló által történő visszautasítása önmagában nem jelent elegendő jogalapot a foglalkoztatás megszüntetésére, a nemzeti jogszabályokkal, kollektív megállapodásokkal és gyakorlattal összhangban történt megszűnés sérelme nélkül, olyan egyéb indokokból, mint az érintett vállalat működési nehézségei.
3. Lehetőség szerint a munkaadóknak figyelembe kell venniük a következőket:
 - a) a munkavállaló arra vonatkozó kérését, hogy teljes munkaidős foglalkoztatásról részmunkaidős foglalkoztatásra helyezték át, amennyiben erre lehetőség nyílik a vállalkozásnál;
 - b) a munkavállaló arra vonatkozó kérését, hogy részmunkaidős foglalkoztatásról teljes munkaidős foglalkoztatásra helyezték át, hogy munkaideje hosszabb legyen, ha ilyen lehetőség adódik;
 - c) a vállalkozásban a rendelkezésre álló részmunkaidős és teljes munkaidős munkahelyek időben történő közzétételét abból a célból, hogy elősegítsék az áttérést a teljes munkaidős foglalkoztatásról a részmunkaidős foglalkoztatásra, és fordítva;
 - d) azokat az intézkedéseket, amelyek elősegítik a részmunkaidős foglalkoztatást a vállalkozás minden szintjén, beleértve az alkalmazotti és a vezetői beosztásokat is, és – ahol ez megfelelő – segítsék elő a részmunkaidőben foglalkoztatottak számára a szakképzéshez történő hozzájutást azért, hogy javítsák előmeneteli lehetőségeiket és foglalkoztatási mobilitásukat;
 - e) a munkavállalói képviselői testületeknek a vállalkozásban folyó részmunkaidős munkáról megfelelő tájékoztatás nyújtását.

6. szakasz: A végrehajtásról szóló rendelkezések

1. A tagállamok és/vagy a szociális partnerek az ebben a megállapodásban rögzítettelnél előnyösebb rendelkezéseket is fenntarthatnak vagy bevezethetnek.
2. A megállapodás rendelkezéseinek végrehajtása nem jelenthet jogalapot a munkavállalóknak nyújtott védelem általános szintjének a megállapodás tárgykörében történő csökkentésére. Ez nem befolyásolja a tagállamok és/vagy a szociális partnerek arra vonatkozó jogát, hogy különböző törvényi, rendeleti vagy szerződéses rendelkezéseket állapítsanak meg a változások fényében, és nem befolyásolja az 5. szakasz 1. bekezdésének alkalmazását addig, amíg a 4. szakasz 1. bekezdésében meghatározott megkülönböztetés tilalmának elve teljesül.

▼B

3. Ez a megállapodás nem befolyásolja a szociális partnerek arra vonatkozó jogát, hogy megfelelő szinten, beleértve az európai szintet is, megállapodásra jussanak e megállapodás rendelkezéseinek módosítása és/vagy kiegészítése tárgyában olyan módon, amely tekintettel van az érintett szociális partnerek különös igényeire.
4. Ez a megállapodás nem sérti a közösségi rendelkezéseket, különösen a férfiak és a nők közötti egyenlő bánásmódra vagy lehetőségekre vonatkozó közösségi rendelkezéseket.
5. A megállapodás alkalmazásából eredő viták és panaszok megelőzése és elintézése a nemzeti joggal, kollektív megállapodásokkal és a gyakorlattal összhangban történik.
6. Az aláíró felek a Tanács döntését követő öt év elteltével felülvizsgálják ezt a megállapodást, ha ezt a megállapodásban részt vevő felek valamelyike kéri.